

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р инж. Янко Златанов Милев на дисертационен труд за присъждане на образователно научна степен „доктор” на тема : „ Препоръчителен модел на трудова безопасност за предотвратяване на пътнотранспортни произшествия в Република Турция” с автор СУАТ САРЪ докторска програма „Техника на безопасността на труда и противопожарна техника” ,Катедра „Строителство на сгради и съоръжения”, Архитектурен факултет, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”.

Дисертационният труд се състои от увод, четири глави, резултати, литература и едно приложение. Разработен е в общ обем от 122 стр. с включени 5 фигури, 21 таблици , 28 растерни изображения ,използвани са 80 източника на информация, вкл. електронни на английски, немски и турски език. Техническото оформление е много добро.

1.Кратки биографични данни

Маг. инж. Суат Саръ е роден на 25.09.1957г. Завършил е ОКС”Б” във факултета по Електронно и електроинженерство Техническия университет Иълдъз през 1980г. и ОКС”М” в същия университет по специалност „Професионално здраве и безопасност”. Работил е в Транспортна фирма като управител-1991-2011г., в HAVAS Ground Handling Co като заместник управител на наземното обслужване на летището- 1994-1999г., в IBV – ISTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY като Управител на трафика 1984-1994г., в OSO Joint Purchasing Organization Inc. като Член на борда и Управител – от 2013г. и досега, като главен координатор на проектите за градския и метро транспорт в гр.Лахор – Пакистан и гр.Риад – Саудитска Арабия- 2011 – 2013г.

2.Актуалност на разработения дисертационен труд

Темата на дисертационния труд е актуална и произтича от необходимостта от свеждане до минимум на човешките жертви и материалните щети, защото тези въпроси са недостатъчно решени на този етап в теорията и практиката. Съвременното състояние на безопасността на движението, пътнотранспортните проблеми и обучението на водачи на МПС в Република Турция налага необходимостта от активно прилагане на съвременни технологии и методики в качеството на обучение на водачите и курсовете за управление на МПС от гледна точка на безопасността на водача и другите участници в движението.

Цел на изследванията : Сравнителен анализ на причините за ПТП в Турция и възможностите за свеждане до минимум на човешките жертви и материалните щети на базата на немския модел.

Задачи на изследването :

1. Да се анализира възможността за обучение на участниците в движението.
2. Да се анализират всички възможни активни и пасивни средства (разширяване, обезопасяване на пътищата, поставяне достатъчно на брой табели, увеличаване на санкциите и др.) и се предложат мерки на основа на немския модел за предотвратяване на ПТП.
3. Да се развият хипотезите за решаване на проблемите на безопасността на база на немския модел
4. Обосноваване на необходимостта от транспортна академия, основни цели, секторни ползи и методи на обучение; психология на трафика.

В увода се прави обстоен обзор на състоянието на проблема в света, Европейския съюз и Турция.

В първа глава се разглеждат стандартите за ЗБУ в трафика, видовете превозни средства и длъжностната характеристика на някои водачи и тяхното поведение; законодателните разпоредби на Министерството на образованието на Турция за качеството на обучение на водачите и курсовете за управление на МПС. Анализирани са резултатите от гледна точка на сигурността на трафика на базата на съществуващите МПС и брой ПТП. Обсъжда се законодателството в Германия, където резултатите са най-добри. Сравнени са законодателните разпоредби и добрите практики свързани с трафика и безопасността на движението.

Във втора глава са разгледани причините за ПТП по цял свят :допуснатите пропуски в курсовете за подготовка на кадри за правоспособни водачи, липса на култура в трафика, пътни стандарти, недостиг на вертикални и хоризонтални обозначения, сънна апнея при шофиране, шофиране в нетрезво състояние (след употреба на алкохол) и умората; не получаването на опреснителна информация свързана с техническите параметри за управляваните МПС. Професионално са анализирани причините за катастрофи в Турция и основните проблеми. Обоснована е необходимостта да се вземе за пример германския модел. Приведени са статистически данни за трафика.

В трета глава е разгледан адаптиран модел за обучение и управление на движението на база немския модел за безопасно шофиране и за създаване на академии за шофиране в Република Турция. В трета глава са основните приноси от дисертацията. Тук са описани и онагледени отделните елементи на предлагания модел за обучение:

шофьорските курсове - обучение и изпити за правоспособност; центровете за шофьорски курсове и тестове за правоспособност; обхвата на обучение при шофьорските курсове. Обосновани са основните цели които са поставени в Академията на трафика ;секторните ползи на академията; методите които се препоръчват от академията на трафика. Моделът на обучение и отделните му етапи са добре илюстрирани и сравнени с добрите практики на немския модел.

В Четвърта глава са дадени резултатите и препоръките от изследването. Обосновани са: Основни правила за намаляне на ПТП; Основни елементи за предотвратяването на ПТП; предложения за обучение на специалност инженер в сферата на трафика и на докторанти по тази специалност; Развитие и приоритети в безопасността на труда в трафика.

Разработеното в табличен вид Приложение 1 за „Измерване на ефективността на мерките на модела след адаптиране на реформата” е лично дело на докторанта и е резултат на задълбочените му изследвания и богатия му личен опит в областта на обучението на водачи на МПС и безопасността на движението.

Всяка от четирите глави на Дисертационния труд завършва с резултати които са практически изводите на съответните глави.

Автореферат. Композиран е съгласно изискванията и отразява всички основни части от дисертацията, с което се дава възможност да се очертаят ясно постигнатите научноприложни и приложни приноси.

3.Степен на познаване състоянието на проблема

Докторантът познава добре състоянието на проблема в Турция, Европейския съюз и САЩ, особено в Германия, чийто модел на обучение, на управление на дейността по безопасност на движението е основа, база на модела на докторанта предложен за адаптиране към условията на Република Турция и усъвършенстван от него.

4.Научни, научноприложни и методични приноси на дисертанта

Приносите на докторанта имат характер на новост за науката (нов адаптиран модел на обучение и управление, нова методика), обогатяване на съществуващите знания; приложение на научни постижения в практиката.

НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Създаден е модел по аналогия на немския модел на обучение на водачи на МПС, на управление на дейността по безопасност на движението.

2. Предложен е адаптиран модел на Академия на трафика, съобразно условията в Република Турция .

ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Създадена е методика за „Измерване на ефективността на мерките на модела след адаптиране на реформата”.
2. Създадени са форми за събиране на информация от участници в движението и оцелели.
3. Обогаляване на съществуващите знания с нови изследвания, сравнителни анализи и предложения;
4. Приложение на научните постижения в практиката.

5. Преценка на публикациите по темата на дисертацията

Представени са шест публикации по темата на дисертацията . Докторантът е публикувал в съавторство 1 статия (в сборник на международен конгрес) и 5 самостоятелни от научни конференции с международно участие. Те отразяват отделни моменти от дисертацията и по този начин са апробирани съществени части от нея. Специалистите от научната област в Турция и България са имали възможността да се запознаят с авторовите оценки, изводи и предложения. Тази научно-публицистична дейност на докторанта оценявам положително. Литературната осведоменост в публикациите може да бъде приета. Приемам без съмнения, че публикациите са лично дело на кандидата.

6.Мнения, препоръки и забележки

Дисертационният труд е правилно структуриран. Целта на изследването и задачите за реализация на целта са коректно дефинирани. Правилно са определени обекта и предмета на изследването, границите на изследването. Графичното оформление на дисертационния труд и автореферата е много добро. В текстуалната част са налице някои правописни и синтактични грешки, тафталогии и стилистични грешки. На стр.70 са цитирани някои форми от Приложение 1-ред 10 отдолу и следващите, при които няма съответствие с Приложение 1-стр.105 и следващите. Не всички литературни източници са цитирани, а някои са неправилно цитирани. Към дисертационния труд имам следните по-важни въпроси, констатации, забележки и препоръки:

1. Кои нормативни документи трябва да се променят за да се приложат принципите на немския модел?
2. Кои обществени организации могат да помогнат за намаляване на ПТП?
3. Медиите помагат ли за информиране на обществеността по въпросите на обучението на водачи на МПС и за ПТП?

Независимо от направените констатации, забележки и препоръки, които не намаляват качествата на дисертацията и автореферата смятам, че те са разработени професионално и отговорно, на високо ниво и в нужния обем и качество.

7. Заключение

Считам, че представеният дисертационен труд и автореферат са разработени в достатъчен обем , на високо ниво и с нужното качество и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България-ЗРАСРБ (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г., изм. ДВ, бр. 81 от 15.10.2010 г. и изм. ДВ, бр. 101 от 28.12.2010 г.), Правилника към него и Инструкция N 6 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”.

Всичко гореизложено ми дава основание да предложа на Маг. инж. Суат Саръ да се даде образователната и научна степен „доктор”.

28.12.2016г.
гр.Варна

Доц.д-р Я. Милев: